

PIETU VIETNAMAS PLANUOJA ŽYGI I ŠIAURĘ

Ališauskas, K. 11 2 63
 7312 S. Washtenaw Ave.
 CHICAGO, ILL., 60629

PRAGOJE NOVOTNIO ŠALININKAI VERČIAMI PASITRAUKTI IŠ KELIO

PRAGA. — Čekoslovakijoje iš pareigų atsistatydino trys profesinių sąjungų centro vadovai, kurių elgesys buvo kritikuojamas spaudoje ir įvairių įmonių susirinkimuose. Jie buvo kaltinami, kad neparemė dabartinio komunistų partijos vado Dučeko, kai politbiure buvo pašalintas iš komunistų partijos sekretoriaus pareigų Novotnis. Spauda reikalauja visų, kurie nepanorėjo pasukti nauju keliu, pasitraukti iš pareigų.

Gynybos ministeris generolas Bohumir Lomsky antradienį kalbėjo per televiziją. Jis gynė kariuomenę, kuri spaudoje kaltinama ruošusi ginkluotą paramą prezidentui Novotniui, kai politbiuras svarstė partijos vado klausimą. Gen. Lomsky pareiškė, kad tuo metu netoli Pragos vyko manevrai, jie buvo numatyti daug anksčiau, prieš sausio 15 dienos politbiuro posėdį. Jis nieko negirdėjęs apie bandymus panaudoti kariuomenę partijos ginčuose.

Kaltina partiją

Dar vienas negirdėtas dalykas komunistinėse valstybėse liečia laikraštį "Vecerni Praha". Jo redaktorius pirmame puslapyje paskelbė, kad praėjusį šeštadienį jie buvo priversti spausdinti savo leidėjo, Pragos komunistų partijos komiteto, pareiškimą, su kuriuo jie nesutikė. Tas pareiškimas buvęs dvidešimties bandęs suklaidinti visuomenę. Tas partijos straipsnis bandęs paveikti visame mieste vykstančius komunistų mitingus ir paskutį juos senosios linijos linkme.

Redaktorius tvirtina, kad jų pareiškimas buvo paruoštas spausdinti pirmadienio numeryje, tačiau jiems buvo uždrausta tai daryti.

Šią savaitę turės paaiškėti prezidento Novotnio likimas. Nuverstas nuo komunistų partijos sekretoriaus kėdės, Novotnis vis dar yra krašto prezidentu. Jis yra senas čekų komunistas, įstojęs partijon 1921 metais. Ilgus metus dirbo pagrindiniais Nacių okupacijos metais Novotnis buvo kalėjimo ir Austrijos darbo stovykloje. Komunistams pagrobęs valdžią Čekoslovakijoje, Novotnis tapo vienu svarbiausių komunistų vado ir prezidento Klemento Gottvaldo padėjėju. Jam mirus 1953 m. jis užėmė jo vietą, o prezidentu tapo Antonin Zapotocky. Šiam mirus 1957 m. Novotnis pasiėmė ir prezidento vietą. Visą laiką jis buvo ištikimas Maskvos tarnas. Dabartinė čekų komunistų nuotaika gali jį išmesti ir iš prezidento vietos.

Sen. E. McCarthy stipriai laikosi

CONCORD. — New Hampshire pirminiai rinkimai parodė, kad Richardas Nixonas respublikonų tarpe toli pralenkia visus kitus kandidatus. Iš kampanijos pasitraukus Michigano gubernatoriui Romney, respublikonai be Nixono svarstė New Yorko gubernatoriaus Rockefellerio kandidatūrą. Pirmadienio rinkimuose jis tegavo apie 10% respublikonų balsų. Iki šiol jis dar nėra aiškiai paskelbęs savo kandidatūros. Tai jis žada padaryti kovo mėnesio gale.

Demokratų partijos kandidatų tarpe New Hampshire daugiausia balsų surinko prezidentas Johnsonas, nors jis čia kam-

IŠ VISO PASAULIO

PEKINAS. — Komunistinėje Kinijoje valdžios pareigūnai ragina ūkininkus kovoti su sausros pasekmėmis ir traukti stoka, nelaukiant visų problemų sprendimo iš valdžios. Kinijoje pasitaikė kovų tarp atskirų kaimų dėl vandens versmių ir šaltinių.

NEW YORKAS. — Afrikos 36 valstybės reikalauja Saugumo Tarybos posėdžių svarstyti Rodezijos klausimą.

MIAMI. — Kuba sugrąžino ore pagrobta lėktuvą. Keleiviai pasakoja, kad du jauni vyrai prievarta nusivėžė į Kubą vieną senyva vyriškį, kuris lėktuve skundėsi, kad Kuboje jo laukia mirtis. Visi trys liko Kuboje.

FORT HOOD. — Trys kareiviai nuskendo Texas ežere, kai jų šarvuotis, kuris turėjo plaukti vandeniui, netikėtai nugrimzdė į dugną.

STOKHOLMAS. — Švedijos opozicijos partijos pareiškė, kad jos remia vyriausybės nusistatymą prieš karą Vietname. Dėl to Amerikos-švedijos santykiai pablogėjo.

TEL AVIVAS. — Izraelio kareiviai nušovė prie Jordano sienos arabų partizaną. Dėl to kilo artilerijos dvikova.

KINSASA. — Konge žemės drebinimas sukėlė žemės slinkimą nuo kalnu. Vienas kaimas su 260 gyventojais buvo palaidotas.

PORT LOUIS. — Mauritius sala Indijos vandenyne gavo nepriklausomybę. Ten tuoj pasireiškė rasinės kovos tarp hindų ir musulmonų. Du namai buvo sudeginti per pačias nepriklausomybės paskelbimo iškilmes. Dėl tų neramumų iškilimėse negalėjo dalyvauti Britanijos princesė Aleksandra.

REYKJAVIKAS. — Islandijoje streikuoja ligoninių, skalbyklų, virtuvių darbininkai. Streikuoti ruošiasi ir mokytojai.

VIENA. — Austrijoje 53% gyventojų yra moterys. Po jos moterų skaičiumi seka Lenkija ir Vokietija.

MASKVA. — Išėjo pirmas tomas maršalo Vorosilovo atsiminimų.

♦ Pietų Afrikos mokslininkai gamina napalmą ir kitus modernius ginklus savo kariuomenei. Išrasta naujo tipo mina, kuri esanti labai galinga ir ją sunku pastebėti.

panijos nevedė. Didelį nustebimą sukėlė Minnesotos senatorius Eugene McCarthy, demonstratas, tačiau nepritariąs dabartinės vyriausybės politikai Vietname. Jis gavo netoli 40% visų demokratų balsų. Jį ypač rėmė karinės tarnybos amžiaus jaunimas, studentai ir visi "balandžiai". Šie pirminiai rinkimai parodė, kad Vietnamo klausimas šio rudenio rinkimuose gali tapti pagrindiniu klausimu.

Vietnamo karys tikrina įtariama asmenį Saigone, netoli Čolon priemiesto. Kariai tikrina kiekvieną įtariamą vyrą, kuris bando pralįsti į komunistų laikomą sritį.

LENKIJOJE BAUDŽIA TĖVUS, KURIŲ VAIKAI DALYVAVO GATVIŲ RIAUŠESE

VARŠUVA. — Lenkijos valdžia atleido tris aukštus pareigūnus: miškų ministerijos sekretorių Jan Grudzinskį, finansų ministerijos direktorių Jan Goreckį ir pramonės decentralizavimo Varšuvoje tvarkytoją Frydaryk Topolskį už tai, kad jų sūnūs dalyvavo Varšuvos studentų demonstracijose. Topolskio sūnus Viktoras priklausęs žydų kultūros draugijai, Babeliui. Jis buvęs vienas svarbiausių demonstracijų vadų. Varšuvoje vakar dar pasitaikė mažesnių demonstracijų, tačiau žinios ateina iš Krokuvos, Poznanės ir Liubino, kur studentai išreiškė demonstruodami savo solidarumą ir pritarimą Varšuvos studentams.

Varšuvos miesto komunistų partijos vadas Jozef Kepa pasakė grasinančią kalbą, kurioje pažadėjo griežtas bausmes visiems "chuliganams", kurie dar bandytų kelti riaušes. Jis grąsino bausti ir tėvus, kurie neišauklėdavo savo vaikų komunistinėje dvasioje. Jis aiškiai visą riaušių kaltę priskyrė Varšuvos žydams, ypač Babelio draugijai. Komunistų partija, — kalbėjo Kepa, — kovojo ir toliau kovos prieš rasinę neapykantą ir visokią nacionalizmą rūšis, tačiau nesiduos šantažuojama antisemitizmo bazu. Zionistams nebus leidžiama slėptis už antisemitizmo šūkiu ir kaltinimų kiemeis.

Nerimas žydų tarpe

Stebėtojai nurodo, kad Lenkijos žydai su nerimu stebi paskutinius lenkų komunistų veiksmus. Jau birželio mėnesį Lenkijos valdžia atleido iš pareigų visą eilę žydų, kaltindama juos priklausančius "zionistų penktajai kolonai". Prieš karą Lenkijoje buvo 3,5 milijonai žydų. Dabar jų bėra apie 30,000. Komunistai žydus kaltina įvairiausiais prasizengimais prieš valstybę. Dabartinis valdžios kaltinimas, kad žydai sukėlė riaušes Varšuvoje gali žydų bendruomenei dar daugiau pakenkti.

"Kurier Polski" irgi savo straipsnyje kaltina žydus už riaušių organizavimą. Straipsnyje tačia minimos ir lenkų intelektualų pavardės. Jie esą liaudies Lenkijos priešai. Stebėtojai laukia, kad tos riaušės atneš mažą valymą Lenkijos įstaigose ir pačioje partijoje.

MASKVA. — Sovietų Georgijos komunistų vadis skundžiasi, kad jaunų nusikaltėlių ir chuliganų tarpe dažnai randami aukštųjų komunistų pareigūnų vaikai.

WASHINGTONAS. — Pentagonas užsakė naujų Poseidono raketų už 456 milijonus dolerių. Tos raketos turės po 10 atominių užtaisų, kurie galės pataikyti į atskirus taikinius.

♦ Čilėje sprogo bomba Amerikos konsulate. Pastatui padaryta nuostolių, tačiau nukentėjusių nebuvo.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ New Yorko senatorius Robertas Kennedy pareiškė, kad jis persvarstys savo poziciją ir pagalvos, ar jam kandidatuoti į prezidentus ar ne. Jo nuomone, respublikonų kandidatū bus Richardas Nixonas.

♦ Lenkijoje vakar vyko studentų demonstracijos ir muštynės su policija Poznanėje, kur studentai degino komunistų knygas ir laikraščius ir Krokovoje, kur 3,000 studentų demonstravo gatvėse, reikalaudami laisvės ir demokratijos.

♦ Kubos valdžia paskelbė, kad trys su pagrobta lėktuvu į Kubą atvykę vyrai paprašė politinio prieglobsčio. Lėktuve buvę keleiviai tvirtina, kad vienas jų buvo prievarta atvežtas į Kubą kitų dviejų.

♦ Filmų aktorius Cary Grant, 64 metų buvo nesunkiai sužeistas automobilio nelaimėje prie New Yorko. Kiek daugiau nukentėjo jo šoferis ir 23 metų mergina.

♦ Amerikos muitininkai įspėja, kad Saigone pirktos lėlės gali turėti sprogstamą užtaisą. Tas lėlės platina komunistai P. Vietname. Lėlėms pakėlus rankas į viršų, jos staiga sprogs.

Reikalauja derybų

JERUZALĖ. — Izraelio vyriausybė vėl pakartojo, kad arabai negali tikėtis pakeisti dabartinės Viduriniųjų Rytų padėties kitais keliais, kaip tik derybomis su Izraeliu.

Užsienio reikalų ministeris Ebanas kaltino savo kalboje Egiptą, kad jis visą reikalą laiką akligatvyje. Izraelis siekia dabartinius karo pailaubų susitarimus pakeisti pastovia taikos sutartimi, pasirašyta ir ratifikuota pagal tarptautinę praktiką. Egiptas noris tik žodžiu priimti JT rezoliucijoms, kad vėliau galėtų jas pagal savo norą sulaužyti.

Ebanas pareiškė, kad ir derybos gali neduoti susitarimo, tačiau jo tikrai negalima pasiekti be derybų. Ministeris nurodė kelis praeities atvejus, kada arabai, priėmę tarpininkų pasiūlymus, vėliau nuo jų atsiskakė.

Sovietų matematikų protestas valdžiai

MASKVA. — Sovietų matematikai kritikuoja valdžios aparatą, kuris "jėga, be medicinos patikrinimo, be giminių atsiklausimo suėmė ir uždarė į psichiatrinę ligoninę nr. 5, prie Stolbovaja stoties, 70 kilometrų nuo Maskvos Privalomaja Jesenina Volpina". Jis yra matematikas Mokslių Akademijos institute, nors jis yra ir žinomas poetas. Volpinas buvo suimtas vasario 15 dieną už dalyvavimą protestuose prieš keturių intelektualų teismą.

Matematikų protestas pasiūstas sveikatos ministerijai, vyriausiam Maskvos psichiatru ir prokurorui. Protestą pasirašė 99 ikites lietuvis bolševikas buvo matematikai, jų tarpe septyni Lenino prizo laureatai ir Mokslių Akademijos prezidento Mstislavo Keldyšo sesuo Liudmila.

Proteste sakoma, kad Jesenino-Volpino suėmimas yra grubus medicinos ir teisimų procedūros pažeidimas.

SAIGONAS PRADĖS PARTIZANINIŲ KARĄ Š. VIETNAMO TERITORIJOJ

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo informacijos ministeris paskelbė, kad Pietų Vietnamas nutarė formuoti savanorių armiją, kuri vyktų partizanauti į šiaurės Vietnamą. Ši kariuomenė būtų vadinama "šiaurės Vietnamo išlaisvinimo armija", panašiai, kaip komunistų Viet Congas — P. Vietnamo išlaisvinimo armija. Jai ginklų ir kitų reikmenų duotų Pietų Vietnamo vyriausybė. Kariuomenės vadai būtų verbuojami dviejose religinėse sektose: Hao Hao ir Cao Dai. Jos yra pasižymėjusios savo nacionalizmu ir komunistų nekontinumu.

Trumpesnė savaitė sukėlė rūpesčių

MASKVA. — Sovietų vyriausybė susirūpino, kad neseniai įvesta penkių dienų savaitė sukėlė pramonėje samšį. "Pravdoje" vedamasis sako, jog prastat planavimas visą sumanymą pavertė niekais.

Kremliaus vadai paskubėjo įvesti 5 dienų savaitę prieš revoliucijos sukaktį propagandiniams sumetimais, be tinkamo pasiruošimo ir planų. Darbininkai buvo patenkinti, tačiau pramonėje atsirado įvairių sutrikimų. Savaitės gale visas gyvenimos sustojo. Krautuvės, kirpyklos, tautinių ir autobusų darbininkai irgi pradėjo žvesti šeštadienį ir sekmadienį. Visi patarnavimai daugelyje vietų nutrūko.

Kai kuriose įmonėse sumažėjo gamyba. Reikėjo įsivesti viršvalandžius, dirbti naktimis, kad išpildyti valdžios nustatytus planus. Laikraštis rašo, kad Tomsko ventilatorių fabrike pirmąją mėnesio savaitę pagaminama iki 70 ventilatorių per dieną, o paskutinę mėnesio savaitę skubama ir pagaminama iki 230, kad tik išpildytų planą.

Kita problema ta, kad darbininkai nežino, ką daryti per ilgą savaitę. Moterys ruošiasi namuose, o vyrai lošia kortomis, geria ir žuvalia. Partija stengiasi organizuoti daugiau politinių mitingų, tačiau žmonės į juos nenoriai eina.

Keblios sukaktys

Visas Rusijos bolševikų sukakties Lietuvoj dabar tenka minėti ir gerbti, kaip savas. Tie minėjimai iškilnių rengėjus dažnai įtraukia į labai keblią padėtį.

Vasario mėnuo buvo skirtas rusų bolševikų raudonajai armijai penkiasdešimties metų sukakties proga pagerbti. Bet lietuviai bolševikai, neskaitant keelių pensininkų, nieko žymesnio toj armijoj nebeturi. Nebėr nei emė ir uždarė į psichiatrinę ligoninę nr. 5, prie Stolbovaja stoties, 70 kilometrų nuo Maskvos Privalomaja Jesenina Volpina". Jis yra matematikas Mokslių Akademijos institute, nors jis yra ir žinomas poetas. Volpinas buvo suimtas vasario 15 dieną už dalyvavimą protestuose prieš keturių intelektualų teismą.

Matematikų protestas pasiūstas sveikatos ministerijai, vyriausiam Maskvos psichiatru ir prokurorui. Protestą pasirašė 99 ikites lietuvis bolševikas buvo matematikai, jų tarpe septyni Lenino prizo laureatai ir Mokslių Akademijos prezidento Mstislavo Keldyšo sesuo Liudmila.

Proteste sakoma, kad Jesenino-Volpino suėmimas yra grubus medicinos ir teisimų procedūros pažeidimas.

Matematikų protestas pasiūstas sveikatos ministerijai, vyriausiam Maskvos psichiatru ir prokurorui. Protestą pasirašė 99 ikites lietuvis bolševikas buvo matematikai, jų tarpe septyni Lenino prizo laureatai ir Mokslių Akademijos prezidento Mstislavo Keldyšo sesuo Liudmila.

Ministeris Ngoc Linh pareiškė, kad Pietų Vietname vis didėja skaičius žmonių, kuriems nusibodo komunistų bandymas juos "išlaisvinti". Dėl to ir kilo mintis suorganizuoti partizanų būrius šiaurės Vietname.

Dabartinis viceprezidentas, buvęs premjeras Ky jau seniai kelia mintį, kad karą reikia perkelti į priešų teritoriją. Tam iki šiol buvo priešingi amerikiečiai. Ir dabar Saigone amerikiečių tarpe vyrąja skepticizmas dėl šios "Zygio į šiaurę" armijos. Ambasados pareigūnai nurodo, kad Saigono valdžiai yra nelengva rasti rekrutų savo reguliariai kariuomenei. Dar sunkiau bus rasti savanorius, kurie sutiktų žygiuoti į priešų teritoriją.

Prie Khe Sanho marinių bazės Pietų Vietnamo kariuomenė didesniame mūšyje nugalėjo komunistų dalinius ir užmušė 191 priešų kareivius. Kitame mūšyje Amerikos mariniai po aštuonių valandų kovos rado 35 priešų kareivių lavonus.

Tikėjosi puolimo

Amerikos lėktuvai labai sustiprino savo puolimus Khe Sanho bazės apylinkėse. Buvo numesta nemažai 2,000 svarų bombų. Priešo artilerija susilpnino savo veiklą. Antradienį apsupti mariniai tikėjosi priešų puolimo, nes buvo gandy, kad komunistų generolai planavo pradėti Khe Sanho puolimą tą pačią dieną, kada buvo 1954 metais pradėtas puolimas Dien Bien Phu mūšyje, kur prancūzų įgula buvo vietnamiečių apsupta, panašiai, kaip dabar Khe Sanhe amerikiečiai. Priešas tačiau puolimo nepradėjo.

Saigone iš kalėjimo buvo paleistas žinomas budistų vadas Tich Tri Quang. Jis išbuvo kalėjime tris savaites. Manoma, kad vyriausybė paleis ir kitus suimtus politikus, nepritariančius vyriausybei. Jų nemažai buvo suimta prisidėjus komunistų puolimui Saigone. Vyriausybė tada aiškino, kad politikai suimami, norint juos apsaugoti nuo komunistų pagrobimo.

FRANKFURTAS. — Vienas Amerikos kariuomenės dezertyras, gyvenęs Švedijoje, sugrįžo į Vokietiją ir pasidavė karinei policijai. Tai negras eilinis Ray Jones, vedęs vokiečių. Jis nenorėjęs visą gyvenimą praleisti Švedijoje.

didžiai nepatogaus keblumo, teko nutylėti, kad Uborevičius gi žuvo ne nuo priešų, o nuo Stalino čekistų kulku... Keblu apie tai užsiminti, nesgi ką tik tiems patiems veikėjams teko ir čekistams garbinti, — jų sukakties proga...

Uborevičiaus paminklo atidarymo iškilimėse kalbėjo ir armijos atstovas, karinis komisaras Utenoj — Kopačiovas. Ir Daugailių aštuonmetės mokyklos direktorius — Rybakovas... (E)

Saigone ir kitų miestų gyventojai, nukentėję nuo komunistų užpuolimų, gauna paramą iš Amerikos. Pavėikšle matome atvežtus CARE sintinius ir ryžių dubenį gaunantį jaunuolį.

KODĖL KATALIKŲ FEDERACIJA PRISIDĖJO PRIE PASAULIEČIŲ

Arkidioclezijos atsakymas Lietuvos Katalikų Federacijai dar įžulesnis negu L. B-menės pasauliečių komitetui

"Atrodo, kad po dr. P. Jockubos str. (žr. vasario 26 d. "Drauge") ir P. Vasario (vasario m. 16 d. "Naujienose") nepilnai komentuoto Kat. Federacijos susirašinėjimo tekstu su prel. McElligottu, būtų labai pravartu susipažinti su pilnu tų tekstų turiniu. Juos pirmoje eilėje privalėjo katalikiškai visuomenai paskelbti diena. "Draugas". Atrodo, kad jis rašė tą susirašinėjamą per daug kompromituojančiu "dviasiška orumą" pasistengė jį nuslėpti..." (Petras Dobilas straipsnyje "Jau trečias komitetas L. Sv. Kazimiero kapinių byloje", "Naujienos", kovo 8 d., Nr. 58).

Federacijos nuolankiausias laiškas monsinjorui

Lai Petro Dobilas siela išsisi ramybėje. Štai jo pagedauti Kat. Federacijos ir prel. McElligotto susirašinėjimo tekstų turiniai, kurių esminės vietos atpasakojamos pažodžiui:

Kat. Federacijos, Katalikų Susivienijimo, "Ateities intelektualų", Lietuvos Vydū, Moterų katalikų draugijos ir Švento vardo de-jos pirmininkų ir prezidentų parašais praėjo gruodžio 19 dieną Chicagos arkidioclezijos katalikų kapinių vyriausiajam laidžiui monsinjorui F. J. McElligottui nusiųstame Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos laiške pradžioje papasakojama, kaip imigrantai, taigi ir lietuviai, šiame laisvame krašte įsteigė savo parapijas, konventus (vienuolynus), ligonines, mokyklas, senelių namus ir kapines, kaip paskutiniams metais jų institucijų administratoriai sumažino savo kontaktus su dviasiškais ir pasauliečiais ir kaip,

deja, dviasiška (clergy) patys vieni pradėjo daryti sprendimus bei pakeitimus visiškai nesuvedami kontaktą su lietuvių žmonių dauguma; kaip tie pakeitimai palietė kapinių vardą, laidojimo procedūras ir panaikino Lietuvos katalikų komitetą, veikusį kontakte su kapinių administracija, ir štai šiandien, "kai Jungtinės Valstybės yra viena stipriausių ir turtingiausių šalių pasaulyje, kai mūsų valdžia yra labai suinteresuota ir pati skatina tautines grupes išlaikyti savo kalbą, kultūrą ir tradicijas...", ką karo Rymo katalikų bažnyčios hierarchija šioje laisvojoje šalyje? Čia Federacija, pastebėjusi, kad "visi lietuviai yra labai sujaudinti ir nelaimingi dėl padėties kapinėse", įterpia sekančią sakinį:

"Ši padėtis yra panaši incidentui prieš kokius 60 metų, kuomet kelios lietuvių organizacijos įsteigė Lietuvos Tautines (ne katalikų) Kapines, ir kadangi Sv. Kazimiero kapinių padėtis lieka neiški, daug, daug lietuvių aktualiai galvoja ateičiai laidoti Lietuvos Tautinėse (ne katalikų) Kapinėse..." (mano pabr. J. Pr.).

Šitaip "pabauginė" arkidioclezijos pareigūnus, pasirašiusieji šesiu susifederavusių katalikų organizacijų prezidentai ir pirmininkai (Dzirvonas, Povilaitis, Šoliūnas, Laurin, Druktenis ir Dr. Atkočiūnas) "po ilgų apgalvojimų ("konsideracijų") vienbalsiai sutarė reikalauti iš Katalikų Kapinių Administracijos sekančio:

I. Leisti kapinėms pasilaikyti savo senąjį vardą, "Sv. Kazimiero Lietuvių Rymo Katalikų Kapinės", kadangi tos kapinės pirktos lietuvių nuosavais pinigais ir aukomis, ergo tos kapinės faktiškai yra tik lietuviams;

JAV ir Kanados LB Trečiosios tautinių šalių komiteto nariai po pokalbio su spaudos ir radijo vadybininku dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų namuose, vasario mėn. 27 d. Iš kairės į dešinę sėdi: V. Radzius, A. Pužauskas, R. Domarkaitė, Komiteto pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas, viešnia iš Argentinos Rasa Kairelytė ir kun. Pr. Garša. Stovi iš kairės į dešinę: P. Petrutis, J. Janušaitis, V. Kleiza, F. Daukus, Irena Kriaučeliūnienė, A. Budreckas, J. Jasaitis, A. T. Antanaitis ir J. Vaičiūnas.

2. Leisti pakeisti laidojimo procedūras; leisti velionio palydovams palydėti mirusįjį iki pat laidojimo sklypo; leisti mirusiojo šeimai pasirinkti paminklą ir užrašą, kokį ji nori; leisti kapą puošti ir gėlėmis apsidinti, ir leisti tik lietuviškų parapijų parapijonis ir lietuviškos kilmės parapijonis laidoti Sv. Kazimiero kapinėse.

3. Leisti suorganizuoti Sv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Komitetą susidedantį iš dviejų (2) lietuvių kunigų ir pasauliečių, kurie veiktų drauge su Administracija; tie komiteto nariai pasauliečiai atstovautų minėtas šešias lietuviškas Rymo katalikų organizacijas po vieną nuo kiekvienos...

Tokį antausį tikrai nebuvo malonu skelbti viešai

Federacija atsakymą gavo 1967 m. gruodžio 28 d., tai yra gana greit, vos 9 dienoms praėjus po savo rašto, kapinių administracijai įteikimo, ir ALRKF (Federacija) čia pasiūlydė kaip ir dera geram krikščioniui katalikui — gavusi į vieną žandą, atsuko antrąjį.

Gavusi neslėpiamą pasaių ir paniekos persunktą atsakymą, ALRKF Federacija apsilaižė ir paprašė naujos "audienijos", kurią pats vyriausias katalikų kapinių laidžiū monsinjoras McElligott suteikė praėjo vasario 13 d. pagarsėjusio kapinių byloje klebono Černiausko salėje, kur kapinių administracijos vardu antrąjį antausį (tonu kiek švelnesnį) davė nebe pats monsinjoras, o koks tai specialiai Švento Kazimiero kapinių administratoriu besivadinas John Philbin. (Apie tą "privatų pasitarimą" ir Philbino 5 lapų "atkirčio" turinį buvo plačiau rašyta Naujienų praėjo vasario 29 d. Nr. 51 antraštė "Gera valia ir 20,000 laidojimų").

Tame 1967 m. gruodžio 28 d. atsakyme, adresuotame Federacijos pirmininkui Mr. A. Dzirvonui, pasirašęs "Nuosirdžiai Kristuje" arkidioclezijos direktorius Rt. Rev. Msgr. F. J. McElligott, padėjo už gruodžio 19 dienos laiška, pirmoje eilėje klausia, argi jis (Dzirvonas) to nežinojo, kad panašus laiškas yra gautas iš kitos grupės ir tą laiška jis pažadėjęs iširti ir atsakyti. Monsinjoras čia pat pažadėjo, esą "kadangi jūsų pastabų ir reikalavimų natūra šiek tiek atitinka tos ankstybesnės grupės reikalavimus, aš sau leisiu nusiųsti jums mūsų jiems atsakymo kopiją, kai ji bus gauta".

Po tokios įžangos, monsinjoras rašosi pamane, kad gerai būtų išsiaiškinti dėl kai kurių aiškių "nesusipratimų" (misimpressions) federantų laiške, ir tauti monsinjoras "išsaiškins" trimis punktais:

1. "Aš nežinau, kas išgalvojo tas senų boby pasakas apie kapinių vardo pakeitimą. Tame ne-

ra ir niekuomet nebuvo tiesos. Tačiau kas tą istoriją ir išgalvojo, atliko labai efektingą (sėkmingą) darbą, dėlto kad aš esu stačiai pritrenktas kiek daug tauriamai subrendusių vyrų ir moterų beveliojo toms fantazijoms patikėti...

2. Nors aš pats abejoju dėl jūsų pareiškimo, kad Jungtinės Valstybės skatina žmones nesimiluoti į amerikonišką gyvenimą — ypač dėl jūsų pateiktųjų priežasčių — aš tačiau tikrai galu pareikšti, jog niekas Sv. Kazimiero kapinėse, kiek tai liečia arba religines arba tautines tradicijas, nėra jokiam pavojui. Aš manau, kad mes visi turime būti atsargūs panaudodami religiją ir nacionalizmą

kaip pateisinimą pasipriešinimo pakeitimams, kurie neturi nieko bendro nei su religiniais, nei su nacionaliniais tradicijomis. Priešingai, nieko niekuomet nebūtų galima pakeisti gerojo pušen".

Trečias atsakymo punktas užima beveik pusantro puslapio. Jis liečia "nacionalinius hospitalius, mokyklas, bažnyčias ir senelių namus". Monsinjoras čia pačioje pradžioje pastebi netikis, kad bet kuri šiu, kaip krikščioniškos institucijos atsakyty patarnauti ir kiti tautybių krikščionims".

Įdomiausias monsinjoro atsakymas dėl žodžio "Lithuanian" išmetimo iš kapinių vardo: Kodėl

žodis "Lithuanian" buvo išmestas, monsinjoras aiškina:

"Aš nežinau, kokie išrokavimai čia buvo, tačiau aš spėju, kad tautai buvo gerai apgalvota. Asmeniškai, man irgi nepatiktų matyti tai (vardą Lithuanian) gražinta, kadangi mano manymuo daugelis Amerikos lietuvių galėtų pagrįstai pamanyti, kad tautai juos žemina (find it demeaning), įtariant kaip kad tikrai yra, jog lietuviškumas čia yra tiek savimi netikras, kad jam užtikrinti reikalingos iškalbos. Aš netikiu, kad tai yra tiesa ir aš netikiu, kad dauguma lietuvių sutiktų su jūsų tokiomis labai siaurais ir ultranacionalistais reikalavimais — ypačiai kuomet jokia paskira etninė grupė tokio reikalo neįjaučia. (Mano pabr. J. Pr.).

Jūsų antrasis reikalavimas yra stačiai neįmanomas patenkinti, kadangi tautai atimty iš kapinių visą išmintingą tvarkymo galią, kurią jos turėjo nuo pat kapinių įsteigimo. Žinoma, mes peržiūrėsime kiekvieną jūsų reikalavimą skyrium, bet jus turite žinoti, kad jus reikalaujate iš Sv. Kazimiero pakeisti jo tvarkymosi metodą kitaip negu jis buvo iš pačios pradžios — ir aš tikriausiai negalėčiau su tuo sutikti, negu būčiau visiškai tikras, kad tai tikrai yra noras visos lietuvių bendruomenės...

Aš tikrai negalėčiau sutikti su pagedavimu, kad vien tik lietuvių būtų laidojami tose kapinėse, kadangi tautai būtų forma diskriminacijos, kokia vargiai yra krikščioniškos natūros ir įtaigoja, jog tautybė yra svarbesnė negu religinis įsitikinimas.

Reikalavimas komiteto, aišku, nėra negalimas. Praktiškiam reikalavimui, dalis to, ko jūs reikalaujate, jau egzistuoja, kadangi vienas lietuvis kunigas yra visų ka-

pinų administravimo taryboje ir kiti du, kurie asistuoja Sv. Kazimiero kapinių reikaluose. Šiuo metu aš neturiu jokios nuomonės, ar siūlymas kitų narių yra praktiškas ar ne. Jus tikrai turite įspūdingą skaičių organizacijų grupių savo federacijoje. Bet mums rūpi tik, ar jos atstovauja du tūkstančius ar du šimtus tūkstančių lietuvių..."

Reiškia, visiškai amerikoniškai — business is business! Kaip anas John Philbin vasario 13 d. savo atsakymo rašte lietuvių kunigams ir "delegatams" davė žinoti, kad 800 laidojimų per metus nėra 20,000 laidojimų, taip dabar pats monsinjoras davė suprasti, kad jam svarbu visų pirma žinoti, ar ta skambioji ALRKF Federacija atstovauja du šimtus tūkstančių lietuvių ar tik du tūkstančius...

Štai dėlko Federacija toliau nedelsdama pasiskelbė prisijungianti prie AL Bendruomenės Pasauliečių Teisėms Lietuvių Sv. Kazimiero Kapinėse ginti komiteto ir jį visomis išgalėmis remianti. Malonu — prašom į frontą, tik nebebūkite zuikiais!

J. Pr.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice.
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujanų prekių labai priinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS
Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mar. — LIETUVIAI SALESMONAI

Mes mokame **5 1/4%** METAMS ANT VISU TAUPYMO CERTIFIKATŲ
MIDLAND SAVINGS
4040 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

Highest Rates on Savings
At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 3/4% PER ANNUM, CURRENT RATE
PASSBOOK SAVINGS
Earnings are added and compounded four times a year. 4.75% compounded quarterly is 4.83%. Build your savings with a passbook account. Develop the habit of saving regularly.

5 1/4% PER ANNUM
6 MONTH CERTIFICATES
Issued in minimum amount of \$10,000 and larger amounts in multiples of \$1,000.

SAFETY ASSURED
Your savings are protected by our great strength in Reserves, our sound assets, our careful operating policies and by insurance of accounts to \$15,000 by The Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a Permanent Agency of the U.S. Government.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.
ASSETS OVER \$122,000,000.00
RESERVES and SURPLUS OVER \$10,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141
OPEN MON. and THURS. 9 to 8; TUES. and FRI. 9 to 4; SAT. 9 to 12 Noon; WEDNESDAY—CLOSED

VOKIETIJOS SPAUDA APIE LIETUVOS LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS BYLĄ

Vasario šešioliktos gimnazijos Vokietijoje mokytojas Fricas Skerys — acū jam — atsiuntė visą pluoštą iškarpu iš Vokietijos laikraščių, kuriuose žiomet ypatingai gausiai ir simpatyngai aprašoma Lietuvos nepriklausomybės atgavimo eiga, nepriklausomybės laikotarpis, sovietų invazija ir vergijos įvedimas ir lietuvių tautos troškimas bei žygiai laisvei vėl atgauti, ryšium su tuo kaip pavyzdį nurodant lietuvių tautos šventės apeigas Vokietijos lietuvių švietimo židinyje — Vasario 16 gimnazijoje Pluttenfelde ir Kulpinhouse, Mannheim.

Atsiųstos iškarpos iš (Badisch Volkszeitung, Mannheim, kovo 5 d. datos antrašte "Geduldig auf die Freiheit warten" (Kantriai laukti laisvės);

Mannheimer Morgen kovo 3 d. antrašte "Hoffnung auf Heimkehr in ein freies Land" (Viltis

sugrįžti į laisvą šalį); Lamperheimer Zeitung kovo 2 d. "Auch Litauen wird wieder frei werden" (Ir Lietuva vėl bus laisva);

Darmstadter Echo kovo 5 d. "Schutz und Gerechtigkeit gefunden" (Rastas saugumas ir teisingumas);

"Sudwestdeutsche Allgemeine Zeitung" kovo 4 d. "Die Hoffnung auf Freiheit nie aufgeben" (Vilties į laisvę niekuomet neišžadėti), ir

Rhein-Neckar-Zeitung, Mannheim kovo 4 d. "50 Jahre Republik Litauen" (Lietuvos respublikai 50 metų).

Iš šių 6 laikraščių dviejuose aprašytas tos šventės minėjimas Vasario 16 gimnazijoje, o keturiuose — Kolpinghaus salėje Mannheim. Plačiau ar siauriau minimi Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Jonas Valiūnas, pasveikinęs apie

600 lietuvių susirinkusių iš įvairių Vokietijos vietų ir daug svečių — vokiečių, amerikiečių, estų, latvių, lenkų ir vengrų, jų tarpe šiaurinio Baden valdžios prezidento atstovas direktorius Mock, tremtinių ministeris Kai-Uwe, Latvijos ministeris Liepins, lenkų dekanas Januš, rašytojas Dr. Hermann Buddensing iš Heidelbergo ir Bonnos universiteto profesorius Zenonas Ivinskis, kurs minėjime pasakė pagrindinę kalbą.

Antroje programos dalyje sopranas Janina Liustikaitė padainavusi eilę lietuviškų dainų ir arijų, o gimnazijos choras ir tautinių šokių grupė atliko keletą kitų numerių. Šventės baigtos Lietuvių tautos himnu.

Didelių apdovanojimų pelnęs kalbėtojas prof. Ivinskis, kalbą baigęs žodžiais:

"Mes niekada nenustosime vilties į laisvę ir mūsų pačių visuomeninę santvarką, žmogaus teisių ir pagarbos atgavimą į grįžimą į savo tėvynę. Mes ti-

kime laisva lietuvių tauta kairių Europos tautų šeimoje".

Lamperheimer Zeitung perspausdinusi iš Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos išleisto pamfletelio "Litauen 1918—1968" beveik išsistą istorinę Lietuvos apžvalgą iki paskutinės okupacijos ir rezistencijos be kt. rašo:

"Kas yra ta šalis ir tie žmonės, kurie vis ir vėl pakartotinai buvo decimuojami? Lietuvos teritorija šiandien apima virš 65,000 ketvirtinių kilometrų. Ji randasi pietiniame Baltijos krašte ir buvo kaimynė su buvusia reicho Rytprūsių provincija. Gyventojų skaičius šiandien siekia virš 3 milijonų (prieš 1940 metus buvo virš 3.2 milijonų žmonių). Lietuviai šioje erdvėje gyvena nuo praamžių. Tacitas juos mini kartu su jų giminėmis prūsais, kuršiais ir žemgaliais "aestiorum gentes" (aisčių giminės) ir vadina juos "žmoniškiausiais žmonėmis (homines humanissime)". Baltijos pakrantės jau tuomet buvo vadinamos "Gintaro žeme"... Lietuvių, latvių ir senprūsių kalba sudaro savistovią, nuo slavų ir germanų kalbų skirtingą šaką. Lietuvių kalba yra skaitoma seniausioji iš gyvųjų Europos kalbų...

Nepaisant savo didingos istorijos, nei lietuvių liaudies dainose, nei pasakų pasaulyje, nerasi karingų tonų. Jėgos ir žiaurumų garbinimas šiai tautai visuomet buvo svetimas ir jos pačios galybės išsivystymas buvo tik pasipriešinimas svetimųjų neteisėbei. Tos tautos veide atsispindi jos pergyventas ir iškęstas skausmas ir jų charakteris yra perimtas pasigallėjimu kitų. Kaip sena pasienių tauta jie (lietuviai) yra atsargūs ir veik flegmatiško elgesio...

Reikia ruošti SLA seimui

Cicero, III. Kovo 6 d. vakarą, kaip jau buvo skelbta, įvyko 301 SLA kuopos rinkimai. Gaila, kad nedidelis narių skaičius dalyvavo balsavimuose. Kuopa didelė, bet atėjo vos 20 narių. Galiu pasakyti, kad balsai maždaug pasidalino lygiomis. Viskas sudėta į voką ir pasiūsta centrui, balsams skaičiuoti komisijai. Duomenys bus paskelbti "Tėvynėje".

Dr. A. Gussen, senas kuopos narys, į susirinkimą negalėjo atvykti, nes staigiai susirgo. Savo pažadą jis ištesės sekantį susirinkimą. Dr. Gussenas yra pareiškęs narys, bet kiti kuopos nariai susirinkimų nelabai paiso. Visus susirinkimus reikia lankyti, bet kovo mėnesio susirinkimai labai svarbūs, nes eina rinkimai. Renkame atsakomąsias SLA pareigūnus. Jie gali organizaciją išlaikyti tinkamoje aukštumoje, bet gali ir jos išdą ištuštinti.

Be to, reikia daboti, kad būtų išrinkti geri atstovai į SLA seimą. SLA seimas šaukiamas Chicagoje, todėl čikagiečiai turi susirūpinti ir sukurti. Vienos kuopos balsavimas mažai tereiškia, bet užtat dar nebalsavusios kuopos turi susirūpinti ir praveisti tinkamus balsavimus. Svarbiausia, kad kuopų susirinkimuose dalyvautų didesnis narių skaičius. Juo daugiau narių dalyvaus susirinkimuose, tuo tie susirinkimai aiškiau išreikš didelės SLA narių daugumos nuotauką.

Šeštąjį SLA Apskričiai pavesta surengti SLA Seimą, bet apskritis viena nepajėgia to padaryti. Organizacijos darbai turi įsitraukti daugiau narių. Apskritis leidžia Seimo programą, kurioje bus trumpa SLA istorija, organizacijos tikslai ir paminėti sverbesnieji darbai. Mūsų biznierių ir pramonininkų turi būti pasiruošę atvykusius delegatus sutikti, savo įstaigas parodyti,

kad jie, išvažinėję po visą kraštą, galėtų gražiai atsiliepti apie mūsų bankus, krautuves, mokyklas, diktuves ir įvairius kitokias įstaigas.

Dar yra laiko, bet man atrodo, kad ilgai atidėlioti negalima. Reikia pabusti iš letargo ir sukurti. Rinkimuose turi dalyvauti daugiau narių. Tuose susirinkimuose turi aptarti Seimo reikalus. Kiekviena kuopa turi nutarti duoti sveikinimą j programą. Sveikinimuose reikia surašyti valdybas

ir kuopų atliktus darbus. Kai kiekvienam atvažiavusiam SLA atstovui ir sveičini.

R. P. Deneikas

give...
so more will live

HEART
FUND

HARRY SEIGAN

KVIEČIA VYRUS IR JAUNUOLIUS ATVYKTI IR ĮSITIKINTI KOKS DIDŽIULIS YRA PASIRINKIMAS RŪBŲ RUDENS IR ŽIEMOS SEZONUI, GERIAUSIŲ FIRMŲ IR NAUJAUSIOS MADOS.

BOTANY "500" KOSTIUMAI su 2 por. kelnų \$95.00
ir aukščiau

BOTANY "500" PALTAI \$97.50
ir aukščiau

GROSHIRE KOSTIUMAI su 2 porom kelnų \$130.00

Tai yra tik keletas pavyzdžių, kuriuos rasite mūsų krautuvelyje. Švarkų (Jackets) toks didelis pasirinkimas, apie kokį jūs negalėjote nei įsivaizduoti. Turite patys atvykti ir įsitikinti, kad čia galite apsigrengti nuo galvos iki kojų.

ATVYKĖ

TIKRAI

BŪSITE

PATENKINTI.

KALBAME LIETUVIŠKAI

Mūsų siuvėjai čia pat vietoje jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos įskaitant stambius (husky)

SEIGAN

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ

4640 South Ashland Avenue. Tel. YA 7-1272

Atidara vakarais: pirmad., ketvirtad., o kitomis dienomis iki 6-tos valandos vakaro.

Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

Chicago Savings and Loan Association

Certifikatų sąskaitos

Chicago Savings siūlo Jums taupyti šešių mėnesių sertifikatais, kurie neš Jums 5 1/4%. Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai nuo išdavimo dienos. Certifikatų taupymas federalinės valdžios įstaigoje yra apdraustas.

Knygelių sąskaitos

Chicago Savings moka patį aukščiausių dividendą, leidžiamą federaliniais patvarkymais, už knygelių sąskaitose laikomas santaupas. Dividendai apskaičiuojami pusmečiais.

DAUGIAU TAUPYSITE...

DAUGIAU UŽDIRBSITE

JOHN PAKEL, Sr. President and Chairman of the Board

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVE.

GR 6-7575

UNIVERSAL SAVINGS

moka 5 1/4% už sertifikatuose laikomas santaupas,

o už investavimo sąskaitose laikomus pinigų moka 4 3/4%

Visos santaupos iki \$15,000 yra apdraustos JAV vyriausybės agentūroje

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608
Phone HAYmarket 1-3070

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50

Užsienioose: metams \$21.00, pusei metų \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50

Kitose JAV vietose: metams \$14.00, pusei metų \$7.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Užrašai ir išrašai

I. Perbridau 2 milijonus tomos naujosios lenkų politinės istorijos ir... nieko naujo!

Paveikslas parodo, kaip gariausis apsisaugoti automobilio nelaimės metu. Automobilu važiuojantieji visuomet turi prisilaikyti diržų.

įstatymas, kuris draunty spaudoje ar kaip kitaip įžeidinėti arba labai šiurkščiai apie prezidentą kalbėti?

New Hampshire balsavimai

Užvakar New Hampshire valstijoje įvykę pirmieji balsavimai kandidatui prezidento postui parinkti savo pasekmėmis yra itin būdingi: tik didžiausi optimistai

— staigmena Johnsono rėmėjams tai buvo tikra staigmena, — staigmena dėl to, kad ji parodė gyventojų nusistatymą prieš karą.

Tiesa, prezidentas Johnsonas lyg bandė New Hampshire balsavimus nuvertinti, balsavimų išvakarėse pareiškdamas, jog tuose balsavimuose galėjo būti vienas dalyvauti ir bile vienas laimėti.

Zinoma, beveik niekas nemano, kad McCarthy gali būti nuominuotas kandidatui prezidento postui ir užkirsti kelią Johnsonui.

Nixono "didelis laimėjimas" New Hampshire balsavimuose (jis surinko 79 nuosimčius respublikonų balsų) neturi didelės reikšmės, nežiūrint to, kad jis savo laimėjimą bando labai išpūsti.

Turint visa tai galvoje, tad tenka pasakyti, jog Nixono laimėjimas New Hampshire balsavimuose didelės reikšmės neturi.

Šaulį siuntė pats Smetona. Šaulys, gana ilgokai pasitaręs su Pilsudskiu, grįžo sau pro Kauną į Berlyną.

Ateina 1938 m. Visur Hitlerio įvykę faktai. Kaip Pobog-Malinowski aiškina, Beck atsidūrė tokioje padėty, kad reikėjo kas nors daryti.

Grįžkim keletą metų atgal. Lietuvių lenkų pasitarimai beveik visiškai baigti.

"Najnowsza Historia Polityczna Polski" autorius pridurmai pastebi, kad Beck atsižvelgęs į A. Smetonos ir L. zoraicio sunkią padėtį ("jaunosijs karta negeidžia ryšių su Lenkija")

— Najnowsza Historia Polityczna Polski" autorius pridurmai pastebi, kad Beck atsižvelgęs į A. Smetonos ir L. zoraicio sunkią padėtį

Ta pati Vilnių lankiusi žurnaliste teigia, kad iš jaunosios lenkų kartos išaugo ir prasilyvinę jaunų gabių partiečių.

— Dar viena pastaba. Lietuvoje, ypač Vilniuje, katalikybė atsisakiusi kovos prieš komunizmą.

Apie ką svajoja Nasser? Jis, kad pasirodytų naujas Mozė, kuris išvestų žydus iš... Sinajaus dykumos.

Šumausko įsakymu, visose gatvėse užmiestyje iškabinta šūkių: "Privalome prisivyti ir pralenkti Ameriką"

Iš Vilniaus "Šluotos": Vieniame fabrike susikaupė krūvos niekalo.

Sugriuvo pylis ir redutai. Pakratė kojas milijonai. Taurai išnyko ir mamūnė!

"NAUJIENOS" KLEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IK BICULIS

Būdingos bylos

Prancūzijos vyriausybė iškėlė bylą žurnalistui Francois Fontieville - Alquier, kuris savo parašytoje knygoje labai nepalankiai vaizduoja prezidentą de Gaulle, palyginamas jį su maršalu Petainu.

Knygoje esą ir daugiau nepagarbių ir tiesiog įžeidžiančių de Gaulle'į vietų. Kadangi prezidento įžeidimas yra laikomas Prancūzijoje nusikaltimu, tad minėtam žurnalistui ir buvo iškelta byla.

Fontieville - Alquier teisiamas pagal įstatymą, kuris buvo išleistas prieš 87 metus. Už prezidento įžeidimą šūkavimu, nepalankiu apie jį kalbėjimu ar rašymu įstatymas numato piniginį bausmę nuo dvidešimt iki keliolikos tūkstančių dolerių.

Per septynioliasdešimt penkerius metus (iki to laiko, kai de Gaulle pasidarė prezidentu) buvo iškeltos tik dešimtys bylų už prezidento įžeidimą.

Vienas tų archaiškų įstatymų pažeidęs "nusikaltėlis" turėjo sumokėti šimtą dolerių. Jo nusikaltimas: jis drįso sušukti "Atsistatyding!", kai de Gaulle pravaziavo automobiliu.

Kitas nukentėjo dar skaudžiau: turėjo sumokėti du šimtus dolerių už prezidento įžeidimą šūkavimu.

Kadangi šį kartą teisiamas yra žymus žurnalistas, turįs stiprų užnugarį (jo byla yra susidomėję visa eilė žymių politikų, įskaitant ir Mitterandą, kairiųjų kandidatų prezidento postui, bei žmogaus teisių lygos pareigūnus), tai byla labai sudomino visuomenę ir spaudą.

Iš tiesų tai labai būdingas dalykas, kai kiek aštresnė prezidento kritika jau laikoma nusikaltimu.

KELIAS Į TREMTĮ

Tada sargybinis atsisotojo į kautynių padėtį ir griežtai pareikalavo tuojau išieiti. Zydas niurnėdamas išėjo. Tas sargybinis, sakė, italų kilmės amerikietis.

Balandžio 25 d. apie pietų metą į Bieliens kambarį atėjo keli kareiviai, Bieliens pasikvietė mane, vjėrme kavą ir vašišnomės. Užėjo pažįstamų žygu šeimos nariai, ir juos įjungė į bendrą "puotą".

Vienoje lietuvių patalpoje radome kelis rusus. Jie kalbėjosi užgerdami degtine. I pokalbį įsijungė ir Daugirdas. Rusas, gal ir politrukas buvęs, labai gyvė sovietinę santvarką ir puikių gyvenimą.

Rusai ir lenkai atimtinėje iš vokiečių laikrodžius ir dviračius. Vokiečiai paslėpdavo dviračių padangas, tikėdamiesi, jog taip pasiseks išgelbėti dviratį. Kur tau! Rusai ėmė ir be padangų, be jų ir važinėjo.

Zinojome, kad už Aaleno, Wasseral-fingen'o svetimsalių lageryje gyvenę nemaža lietuvių, kurie dirbo ten buvusiuose fabrikuose. Sekmadienį (IV. 29) Nenortas, Daugirdas ir aš nutarėme ten nuvažiuoti.

Vienoje lietuvių patalpoje radome kelis rusus. Jie kalbėjosi užgerdami degtine. I pokalbį įsijungė ir Daugirdas. Rusas, gal ir politrukas buvęs, labai gyvė sovietinę santvarką ir puikių gyvenimą.

Dviračius buvome pasitavę ties barako siena. Kai išėjome važiuoti, nebuvo mano dviračio. Vaikai pasakė, kad mano dviračiu rusas nuvažiavo į miestą.

Gegužės 7 d., pirmadienį, buvo paskelbta, kad šios dienos 2 val. 41 min. visos Vokietijos ginklų rūšys prieš Alijantus be sąlygų kapituliavo.

Atsirado gaudy, kad amerikiečiai renka į lagerius nšsieniečius, o vėliau tartum juos grąžins į kilmės kraštus. Jeigu tai būtų tik gandas, nieko tokio, bet jei jis virst tikrove, tai baisiai žiauru.

Matydamas, kad joks su juo aiškinimas nepagalbės, nuėjau į komendantūrą ir per vertėją papasakojau, kas atsitiko, parodžiau savo dviračio ir asmens dokumentus ir prašiau dviratį man grąžinti.

Atsirado gaudy, kad amerikiečiai renka į lagerius nšsieniečius, o vėliau tartum juos grąžins į kilmės kraštus. Jeigu tai būtų tik gandas, nieko tokio, bet jei jis virst tikrove, tai baisiai žiauru.

Matydamas, kad joks su juo aiškinimas nepagalbės, nuėjau į komendantūrą ir per vertėją papasakojau, kas atsitiko, parodžiau savo dviračio ir asmens dokumentus ir prašiau dviratį man grąžinti.

įsteigtas užsieniečiams lageris ir ten jau atvežti iš Wasseralfingeno lietuviai. Gegužės 20 d., Sekmėnes, jas švenčiame Vokietijoje, bet kas bus vėliau — nežinia. Užsieniečiai renkami į lagerius ir kalbama, jog visus grąžins į kilmės kraštus, tik abejojama, ar tą įvykdys kol nebaigtas karas su Japonija.

Atsirado gaudy, kad amerikiečiai renka į lagerius nšsieniečius, o vėliau tartum juos grąžins į kilmės kraštus. Jeigu tai būtų tik gandas, nieko tokio, bet jei jis virst tikrove, tai baisiai žiauru.

Atsirado gaudy, kad amerikiečiai renka į lagerius nšsieniečius, o vėliau tartum juos grąžins į kilmės kraštus. Jeigu tai būtų tik gandas, nieko tokio, bet jei jis virst tikrove, tai baisiai žiauru.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th Place
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2223
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadienį nuo 1-5, treč. ir sešad. tikrai susitarus.
Ofiso — HE 4-5758

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. d. Ligoniai priimami pagal susitarimą.
Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir sešad. 10-2 val.

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.
Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RB 7-6447

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. d. Trečadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir sešad. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak. antrad., penktad. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Sešad. nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Sešad. nuo 2-4. Trečadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų, ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

BENDRAVIMAS SU OKUPOUTA LIETUVA

Chicago Santaros-Sviesos valdyba rengia ciklą paskaitų, kad išsiaiškintų laisvųjų lietuvių bendravimą su kraštu.

Jaunimo Centre š. m. kovo mėnesio 8 dieną Vliko narys V. Vaitiekūnas skaitė paskaitą "Laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergtąja Lietuva praktinės galimybės".

Šios paskaitos pasiklausyti prisirinko pilna salė žmonių. Štai kelios pagrindinės prelegento mintys:

— Laisvieji lietuviai privalo su Lietuva bendrauti, kad išlaikytų savo kultūrinius bei tautinius privalumus. Be tų ryšių, jie atsidurtų kaip tos žuvis, po potvynio užsilikusios upelių duburuose. Jos lengvai visiems yra prieinamos.

Senoji išeivija normalaus bendravimo ryšių su Lietuva jau neturi nuo antro pasaulinio karo, o naujoji — nuo 1944 metų. Tokia padėtis yra negera. Todėl reikia vadovautis šūkiu — artyn Lietuvos. Tačiau kartu ir įspėjimas, kad artėdami prie

Lietuvos, neartėtume ir prie Lietuva aneksavusio okupanto.

Siandien komunistai laiko Lietuvą ne tik okupuota, bet ir aneksuota.

Bendravimas su kraštu turi būti tikslingas, naudingas kraštui ir rezistencinis, nes yra daug atvejų, kuomet bendravimas su kraštu gali būti netikslingas, kenksmingas ir net kolaborantiškas.

Jei lietuvių tauta laisva valia sutiktų su Sovietų S-gos įvykdyta Lietuvos aneksija, to užtektų aneksijos įteisinimui. Laisvieji lietuviai visur privalo reikšti pasipriešinimą aneksijai.

Clevelando konferencijos priimtos bendravimo tezės sako, kad bendravimas su LTSR pareigūnais, įstajomis ar organizacijomis yra tolygus pripažinimui aneksijos, todėl kol aneksija yra — reikalinga ribotis tik privačiu bendravimu. "Privatus" — reiškia asmeninis, ne valdinis, ne tarnybinis. Pats bendravimas turi būti tikslingas. Kartais gali būti bendravimas laikomas privatus pobūdžio, nors susitinkama su pareigūnu, bet be ryšio su jo pareigomis — draugai, geri pažįstami ir t. t. Prie rivatūs bendravimo tenka priskirti laiškus, siuntinius.

Puikus pavyzdys, nusakąs netinkamą bendradarbiavimą yra Amerikos lietuvių studijavimas okupuotoje Lietuvoje, nors, gali būti jo betarpiškai susitartas su okupuotu kraštu — Lietuva ir gauta JAV turistinė visa į Sovietų S-gą kultūrinių mainų programą vykdančią. Iš tų dviejų pavyzdžių, pirmas atvejis yra tautinės drausmės laužymas, antroji nederėtų laikyti net bendradarbiavimu.

Prelegentas pateikė labai daug pavyzdžių, kad paaiškėtų šie bendradarbiavimo būdai: kad asmuo, pasiryžęs vyksti į okupuotą ir aneksuotą Lietuvą, neaptų auka.

Kitas pavyzdys, einant į koncertus iš okupuotos Lietuvos reikia būti apdairiems ir atsargiems, kad nebūtų nusikalstama mūsų tautos emblemų įžeidimui (tautinės vėliavos, vyties) ir netaptumėm politruko ginkluotais (dainininkai atvyksta iš okupuotos Lietuvos su politrukais).

Kiekviengą lietuvių iš anapus reikia sutikti apdairiai, supažindinti su kultūriniais ir visuomeniniais laisvųjų lietuvių gyvenimu, bet netikslinga tokį svečių "provokuoti", kad pasisakytų apie padėtį Lietuvoje, apie ten esančias nuotaikas ir nusistatymus, nes jis bus priverstas kartoti tik sovietų propagandą.

Tikslinga yra sudaryti jam teisingą vaizdą apie laisvųjų lietuvių nusistatymą dėl Lietuvos laisvės ir jos nepriklausomybės. Reikia atsiminti, kad svečias turės grįžti ir duoti raportą.

Mes esame su aneksavusiu mūsų kraštą okupuotu kovos padėty ir kiekvienas vykimas į priešų pusę gali būti tolygus dezertavimui iš Lietuvos laisvės kovos pozicijų. Nuolatinis su okupuotu bendravimas gali susilpninti laisvės kovas. Ne pats išeivijos bendravimas su sava tauta yra blogis, o tik tos bendravimo sąlygos, kurias sudaro okupacijos faktas ir Maskvos aneksinė pretenzija.

Clevelando konferencija nustatė, kad dabartinėmis slygomis laisvieji lietuviai apsiribotų privačiu bendravimu su okupuota ir aneksuota Lietuva kraštu. Tas bendravimas taip pat turi būti tikslingas, kad neaptumėm okupanto auka. Amerikiečiai teisingai sako: "Galima rasti kompromisą principuose, bet negalima rasti kompromiso svarbiuose reikaluose".

Sunku yra suminėti visus atvejus. Esant abejonoms ar neaiškumams, patartina kreiptis į veiksnius arba mūsų suvereninės Lietuvos reprezentantus — konsulus, atstovus.

Paskaitininkas priminė, kad

Anglijoje dabar įėjo madon paveiksle matoma moterų šukuosena. Tvirtinama, kad plaukus gana sunku šitaip sudėstyti, bet vis dėlto yra galima.

visų išeivijos lietuvių turi būti bendras ir vieningas tikslas — atstatyti Vasario 16-sios akto galią.

KODĖL PALAIDOTA TAUTINĖSE KAPINĖSE?

Giliai religinga praktikuojanti katalikė Marija Akšenavičienė, mirusi kovo 3 d., prieš mirtį išreiškė norą būti palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse. To paties norėjo vėlionės vyras Jonas ir sūnus Stasys, mokytojų vienoje mokykloje Čikagoje.

Marija ir Jonas Akšenavičiai dar caro laikais įgiję profesijas rusiškoje mokykloje (ji akušerės ir gailingosios sesers, jis felčerio), visą laiką Lietuvoje dirbo medicinos srityje sąžiningai ir su atsidaivimu.

Dėl senatvės ir ligos Marija ketėjo paskutiniųjų metų iš namų niekur negalėjo išeiti, bet girdėjo kaip sielos ganytojų naujų potvarkiu buvo suniektintos šv. Kazimiero kapinės.

Vadovaudamasi Kristaus tartais žodžiais: "Aš esu geras ganytojas — aš atiduodu gyvybę už savo avis" — katalikų bažnyčia daug šimtmečių savo klusnias "avis" ganė, kaip išmanė. Bet, kai dabar laidojant mirusįjį, artimieji atlydėję į kapines, kaip avys į gardą yra suvaromai į koplyčią, iš kur po atliktų ceremonijų yra paleidžiami išeiti palikę karstą, ir tik vėliau vieni samdiniai atvežė su troku karstą už apjuostos virves kablį užkabinę jį įškėlia ir įmetė į duobę — tuo pasibaidė ir maldingoji Marija Akšenavičienė.

Pašarvota Petro Bieliūno koplyčioje Brightons Parke, kovo 6 d. po atliktos dalyvių maldos ir po paties laidotuvio

ROCKFORD, ILL.

Mūsų jauna žvaigždutė

Mūsų miesto 14 metų čiuožėja Janet Lyn buvo išvykusi į Prancūziją, į Pasaulio žiemos olimpiadą. Ji Europoje išbuvo 7 savaites. Mūsų žvaigždutė visus nugalėjo greityje ir pasižymėjo figūrų grožyje. Ji ir Šveicarijoje dalyvavo čiuožimo konkurstuose. Ji visur pasižymėjo ir buvo dėmesio centre. Šveicarijoje oras buvo labai tyras ir lengvas kvėpuoti. Didžiausia jos laimė buvo, kad galėjo reprezentuoti Rockfordą ir ypač USA.

Rockfordą lėktuvu parsikriodę per Čikagą. Aerodrome jos jau laukė tūkstantinė minia žmonių, jos gerbėjų. Pirmas ją pasveikino ir pabučiojo miesto meras. Gėlėmis išpuoštame automobilyje su savo tėvais ji važiojo per miestą, kur jai džiaugėsi miesto gyventojai. Dabar miestas jos pagerbimui rengia vakšes. Gauna daug pakvietimų pasirodyti įvairiuose Amerikos miestuose.

Jos tėvų pavardė Novicki. Gali būti lietuvių ar lenkų kilmės. Gal sužinosiu vėliau. Žvalgas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

GEORGE J. BUTVILAS, Sr.

savininkas, Butvilas Press — 911 West 19th Place

Mirė 1968 m. kovo 12 d., 4:50 val. po pietų, sulaukęs 50 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko mūliudę žmoną Adelę, pagal tėvus Pargauskas, dukte Georgian Miller, žentas George, Jr., sūnus Estigis George E. S. N., marta Barbara, sesuo Ann Mraz, svogeris William, 3 broliai: Anthony, brolienė Charlotte, John, brolienė Stella ir Joseph, brolienė Frances, juo šeim. kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.

Seštadienį, kovo 16 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. George J. Butvilos gimines, draugai ir pažįstami nuodėdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nulūdę lieka:

Žmona, dukte, sūnus, sesuo, broliai ir gimines.

Laidotuvų Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. YA 7-3401.

10 metų mirties sukaktis

Š. m. kovo mėn. 6 d. suėjo 10 metų nuo amžinos atminties

PRANO URBANO,

buv. stovybos rangovo Lietuvoje, mirties.

Jo šviesiam atminimui paminėti kovo mėn. 17 d. (sekmadienį) 10 val. ryto bus laikomas Sv. Mišios Lietuvių Tėvų Jėzuitų koplyčioje (56 St. ir So. Claremont Avenue).

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

JUZE URBANIENE

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organizacijos cilinis susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 15 dieną, 7:30 val. vak. Lietuvių N. B. V. M. parapijos salėje, 6820 So. Washenaw Ave. Valdyba visus narius ir nares kviečia dalyvauti. Yra svarbių reikalų aptarti. Prašome atsivesti ir naujų narių.
Ona Švirnickienė, nut. rašt.

REMKTITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valdančio gražiausio gėles ir vainikų, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvų Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

Laidotuvų Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvų
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTI
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima liguos pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatliepia, tai telefonai: GJ 8-8195
Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 8-4238

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
754 WEST 35 STREET
Kampos Halstad ir 35-os gatvių
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. 7-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — pilna apradaus ZEMA KAINA R. BERENAS 2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING

Apradaus perkraustymas iš viary į atstumų. ANATANAS VILIMAS 823 W. 34 Place Tel.: FRONTier 6-1882

GRADINSKAS

\$288

DIDELĖ SPALVOTA TV

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvi!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų šou: Pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS

Automobilai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALLANT
4030 Archer VI 7-1515

Lietuvių Operos Čikagoje pasikalbėjimas su spauda. Iš kairės muzikas A. Kučiūnas, valdybos narys A. Smolinskas ir red. A. T. Antanaitis.

Vatikano II dekretai jau skaitomi persene

Desmond Fisher, Londono Catholic Herald redaktorius, buvęs veiklus anglų pasaulietis Vatikano II susirinkime, savo naujausioje knygoje "Pereinamoji bažnyčia (The Church in Transition)" teigia, kad bažnyčia visą laiką turi būti "agiorname", tai yra naujintis. Nors Vatikano II susirinkimas priėmė dekretus, kurie siekia žymiai toliau, negu bet kas praelyje, vis tiek jie jau esą pasenę, nebetinkami šiam laikui (outdated). Vatikano susirinkimas tik "apkrūstijęs" idėjas, kurias teologai buvo išvystę jau prieš tris ar daugiau gntkarčių.

Visi tie, kaip daugeliui atro-

da dabar tiek nedarniai ir kartais net netikusiai daromi eksperimentai esą niekas kita, kaip pagrindas naujam Vatikano susirinkimui netolimoje ateityje.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kodėl Chicagoj padaugėjo trafiko nelaimių skaičius

Kai visose JAV-bėse trafiko nelaimių skaičiai per praėjusio sausio mėnesį sumažėjo 8 procentais, tai Chicagoje lyginant su 1967 metų sausio mėnesiu jų padaugėjo net 33 procentais. Aiškina, kad tas padaugėjimas yra klaidinantis. Tai atsitiko dėl praėjusių metų sausio 26 - 27 dienos didžiojo sniego, kuriam užvertus gatves ilgesnį laiką veik jokie automobilių judėjimo buvo sausas ir be sniego, dėto judėjimas ir trafiko nelaimės padidėjo.

Chicago mieste praėjusio sausio mėnesį nuo automobilių žuvo 32 žmonės; pernai per tą laiką žuvo 24; visame JAV krašte per sausio mėn. žuvo 3,420.

Ateityje žmonės turės tikras gyvulių širdis

Praėjusio pirmadienį Chicagoje viešėjo garsusis Pietų Afrikos chirurgas Dr. Christian Barnard, kurs Cape Town miesto ligoninėje dviem žmonėms perkėlė mirusių žmonių širdis, ir vienas su svetima širdimi pagyveno 18 dienų, o antrasis tebegyvena ir Dr.

Barnard žada grįžęs į Cape Town jį išleisti iš ligoninės ir paleisti namo. Jam mirusio žmogaus širdis buvo perkelta sausio 2 d.

Kalbėdamas spaudos klube Dr. Barnard pareiškė, kad vieną dieną žmonėms bus perkeltami gyvulių organai ir pačių žmonių pagaminti dirbtiniai transplantai. Dr. Barnardas pasakė, kad jis nemato jokių moralinių ar etinių abejonių, jei tik yra galima kenčiančiam žmogui palengvinti skausmus arba mirštančiam pailginti gyvenimą. Kai bus galima naudoti gyvulių organus ir visi reikalingieji galės juos gauti, tuomet visoki moraliniai skrupulai savaime pranyks.

Atrodo, kad kiaušės bus labiausiai naudojama transplantams medžiaga, nes jų organų "konstrukcija" žmonėms esanti artimesnė.

Negras psichologas skiriamas Chicagos kalėjimo viršininku

Skandalais pagarsėjusio Chicagos (apskrities) kalėjimo viršininką Johnsoną atstacius, nauju viršininku kviečiamas negras psichologas Winston Moore, 38 metų amžiaus, kurs savo sutikimą jau davė ir belaukiama formalus paskyrimo. Moore buvęs Louisville, Ky. jaunuolių teismo, vėliau Illinois jaunuolių komisijos psichologas, dabar turis valdišką tarnybą su \$15,000 metinės algos gausias \$18,240. Chicagos (apskrities) kalėjime negrai kaliniai sudaro 80 procentų visų "gyventojų".

TRUMPAI

"Varpo" suvažiavimas šiais Lietuvos nepriklausomybės aukštinio jubiliejaus metais rengiamas birželio 22 ir 23 dienomis Pottawattamie vasarvietėje, prie Benton Harbor, Michigan. Šiais metais sukanka ir 80 metų nuo pirmojo varpininkų susirinkimo Marijampolėje pas ausrininką Petrą Kriaučiūną. Siekiama suorganizuoti paskaitų, diskusijų ir literatūrinio vakaro programą, kuri savo aktualumu ir įdomumu pritrauktų kuo daugiau mūsų tautiniais bei kultūriniais klausimais besidominčių tautiečių. Suvažiavimą rengia "Varpo" leidėjas - Varpininkų Filisterių Draugija.

Ieva Povilaitienė, ilgus metus turėjusi restoraną 18-toj kolonijoje, šiomis dienomis vėl turės eiti į ligoninę širdies tikrinti. Gydytojai uždraudė jai dirbti sunkesnę darbą.

Balzeko muziejuje - kovo 23 dieną bus atidaryta Erdvės Amžiaus Pašto ženklų paroda. Ji tęsis iki balandžio 5 dienos. Kovo 30 d. Uršulė Astrienė pamokys, kaip marginti kiaušinius.

Santara-šviesa (Pr).

HELP WANTED - MALE

Darbininkų Reikia

IMMEDIATE OPENINGS MECHANICS

Fleet and Carrier desires journey-men, diesel mechanics. Guaranteed 40 hour week. Union shop. Uniforms furnished. Tools required. Must have own transportation. Steady. Do not call, apply in person. Only qualified men need apply. Hours from 8 to 4 Monday through Friday.

DEALERS TRANSIT INCORP. 13101 So. Torrence Chicago, Ill. An equal opportunity employer

CHIEF INDUSTRIAL ENGINEER

MINIMUM OF 5 YEARS EXPERIENCE DEGREE NOT NEEDED. Good opportunity for right man. Good starting salary with a 90 day pay review. Excellent advancement opportunity for good man. Paid Blue Cross - Blue Shield, holidays and vacations. Apply to Personnel Dept. or phone for appointment.

CHICAGO HARDWARE FOUNDRY CO.

2500 W. COMMONWEALTH AVE. No. Chicago, Ill. Phone 689-3770

PORTER

Hours 9 to 5 for Drive-In restaurant. Light work. Closed on Mondays. No experience necessary. Age open.

FRANKSVILLE DRIVE-IN

1100 W. Addison Across the street from Cubs Park Apply in person or phone 525-9782 after 2 p. m.

3 MEN

Age 17 to 25 years old. Will train in Stockwork and Packing - Many benefits. CHICAGO CYCLE SUPPLY CO. 224 No. DESPLAINES ST.

ASSEMBLY LIGHT FACTORY WORK

AGE OPEN Good Pay With Promotion.

Near North Side.

PHONE MORNINGS

337-5421

- J. Masilionis ir J. Tamulis yra vadovai mokytojų studijų savaitės Dainavoje, š. m. rugpjūčio 18 - 25 d. d. Paskaitų, - pranešimų ir programos reikalais kreipiasi į Masilionį - 4632 S. Keating Ave. Chicago, Ill. 60632. (Registracijos ir ekonomijos reikalais - J. Tamulis, 7031 S. Maplewood Ave. Chicago, Ill. 60629.

- Al. Kumskis nori suorganizuoti Illinoiso Lietuvių Demokratų Klubą. Prie jo galės priklausyti tiksliai valstijos ar savivaldybės darba dirbantieji lietuviai. Manoma, kad Illinois valstijoje tokių lietuvių yra apie šimtas.

- Birželio 11 dieną Chicagoje bus pravesti pirminiai rinkimai. Abi partijos ir kandidatai ruošiasi tą dieną pasirodyti rinkiminėse buidelėse. 2 lietuviai - Savickas ir Adamkus - bus pirminiuose sąrašuose.

◆ Solistė Daiva Mongirdaitė, sopranas, dainavusi Chicagos Lietuvių Operos statybose operose "Traviata" ir "Grazina", šiais metais statomoje "Fidelio" operoje dainuos Marcelinos, kalėjimo sargo dukters, partiją. (Sk)

◆ Detroito apylinkės lietuvių bendruomenė rengia dail. Antano Petrikonio dailės darbų parodą. Paroda atidaroma Lietuvių Namuose kovo 17 d. 12 val. ir tęsis iki kovo 24 d. (Pr).

◆ Mes ir Lietuva paskaitų ciklo iševijos ir okupuotos Lietuvos santykių klausimui analizuoti, paskutinė paskaita įvyks kovo 16 d., šeštadienį, 8:00 v. vakaro, Jaunimo Centre. Dr. L. Sabaliūnas iš Ann Arbor, Michigan skaitys paskaitą: "Ryšių su Lietuva: Pavojai ir Galimybės". Dr. L. Sabaliūnas praėjusią vasarą lankėsi Lietuvoje. Visus maloniai kviečiame šios paskaitos išklausti.

Santara-šviesa (Pr).

HELP WANTED - FEMALE

Reikia Darbininkių

DICTAPHONE TYPIST

For Order Service Dept. Mgr.

Some steno or speed writing required occasionally, use dictaphone and electric typewriter. Excellent fringe benefits.

LINDBERG HEVI DUTY 2450 W. Hubbard

Across the street from the Milwaukee Rd. Western Ave. Depot. Tel. 666-3443 An equal opportunity employer

GENERAL OFFICE

Local manufacturer has several full time openings for women with clerical experience. Good opportunity. Good salary.

Contact DAN LOMBARDO Office Manager.

Humphreys Leather Goods Co.

1301 West 35th Street 817-7545

CLERK-TYPIST

Immediate openings for experienced typist in our purchasing dept. Minimum speed 50 words per minute on electric typewriter. Excellent fringe benefits.

LINDBERG HEVI DUTY

2450 West Hubbard

Across the street from the Milwaukee Rd., Western Ave. Depot. Tel. 666-3443

An equal opportunity employer

DIENOS SEIMININKE

5 dienoms savaitėje, moderniuose namuose su moderniais įrengimais. Geras atlyginimas. Gera transportacija. 2 bloki nuo miesto. Pastovus darbas. 674-0046.

PATIKIMA MOTERIS

Priziūrei paliegiausia moterį. Gyventi vietoje, privaciam kambaryje. Lengvas virimas ir namų ruošos 2-iams asmenims. Atlyginimas susitarus. Rekomendacijos reikalingos. Skokie. 677-8858 vakarais arba savaitgaliais.

LIETUVISKAM RESTORANUI REIKALINGA PADAVEJA

Skambinti 326-2724

CLERK - TYPIST

All benefits. Modern new office.

(Apply in person) to FRED'K H. LEVEY CO. 4250 W. 42nd Place.

DICTAPHONE TYPIST

EXPERIENCE ON ELECTRIC TYPEWRITER REQUIRED.

Will train on dictaphone. Must speak English.

Apply personnel department.

HENRI FAYETTE INCORP.

2735 W. Armitage Ave.

1 block East of California

AL 2-4100

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

RESTAURANT - BAR AND BANQUET ROOM

7 ROOM APARTMENT PLUS PARKING. VACINITY OF 79th & KEDZIE. Phone GR 6-9422 AFTER 1 P. M.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIU NAMU BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-4421

◆ Dailininkas Pranas Lapė atvyksta iš Rowayton, Conn. dalyvauti savo tapybos parodos atidaryme, kuris įvyks šį šeštadienį, kovo 16 d. 7:30 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre. Kviečiame visus dalyvauti. (Sk)

◆ Beethovenio operos "Fidelio" pastatymas Marijos Aukšt. Mokyklos salėje įvyks š. m. kovo 23, 24 ir 30 d. d. Biletus galima gauti "Marginiuose", 2511 W. 69th Street. Telef. PR 8-4585. Užsakant bilietus paštu - rašyti: Lithuanian Opera of Chicago, 6441 So. Kedvale Avenue, Chicago, Ill. 60629.

Kartu galima gauti "Fidelio" libretą, kuris kainuoja 1 dol. Chicagos Lietuvių Opera (Pr).

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė - PARDAVIMUI

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė - PARDAVIMUI

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI - NOTARIATAS - VERTIMAL

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVICIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. - PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS PAPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI - INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

O KUR NAMAI!

6 KAMB. MŪRAS. Gazu šildymas. Garažas. Gražus namas. Arti mūsų. \$20,800.

7 KAMB. MŪRAS. 2 auto garažas. Arti Marquette Parko. \$16,600.

5½ KAMB. RANCH. Oro vėsinimas. Karpetai. Platus lotas. Prie parko. \$28,700.

GRAZI REZIDENCIA. 2 aukštų mūras. 6 kambariai, 1½ vonios. Mūro garažas. Arti ofiso. \$27,000.

2 AUKŠTŲ MŪRAS. 2x6. Nauji modernūs butai. 2 auto garažas. Arti mokykly. \$34,000.

\$12,800 PAJAMŲ. Gali būti ir daugiau iš gražaus apartam. mūro Marquette Parke. Kaina apsimoka per 6½ metų.

BIZNIO VIETA. 2 aukštų mūras ant kampo. 2 butai ir bižnis. 40 pėdų žemės. 2 auto garažas. \$21,000. Arti mūsų.

4 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke. Butai blizga, visur švaru ir nauja. \$45,000.

5 KAMBARIŲ, 3 miegamųjų 8 metų modernus mūras prie pat parko. 35 ydų lotas, garažas. \$23,500.

ATVYKITE - VISI LAUKIAM!

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PROspect 8-5454

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMU VAMZDŽIAI IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kamina. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

Skambinkit

LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veitui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609.

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

Įkainavimas veitui, kreipkitės bet kada.

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS

IR TĘMYK SKILTIS

Lietuviai taipgi perka ir paritadu ir progos sužino tikrai per

NAUJIENAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIMKUS REAL ESTATE

Visokių nuosavybių pardavimas, Notary Public, vertimai ir expert

INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVE. Tel. CL 4-7450

Dr. Vl. Šimaitis

INCOME TAX SERVICE

Jau 16 metų lietuviams apskaičiuoja pajamų mokesčius.

2737 West 43rd St. CL 4-2390

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapolla 3208½ W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

HIGH RATES

4.75% Per annum on regular Savings

5.25% Per annum on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632